

33 . Isaccea | Comuna: Oraș Isaccea | Județ: Tulcea | Punct: Cetate | Anul: 2023**Anul:** 2023**Cod RAN:** 159696.05**Perioade:** Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu, Perioada modernă**Epoci:** La Tène, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca romano-bizantină, Epoca bizantină, Epoca medievală mijlocie, Epoca medievală târzie, Epoca modernă**Tipuri sit:** exploatare/carieră, locuire civilă, locuire militară**Autori:** Mariana Omeniuc, Gabriela Radu, Vera Rusu, Aurel Stănică, Liliana Marcu, Adina Ailincăi**Instituții:** Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea**Nr. autorizație:** 63**Data autorizației:** 2023-04-05**Laboratorul restaurare și conservare****Rezumat**

Campania din 2022 s-a concentrat pe mai multe obiective incluse în proiectul de cercetare. Astfel, cercetarea arheologică sistematică a fost continuată în perimetrul fortificațiilor romane târzii și bizantine mijlocii, precum și în așezarea civilă; cercetările la incinta nordică au fost reluate, evidențiindu-se traseele zidurilor acestei incinte. De asemenea, au fost continuate investigațiile în așezarea civilă sudică, prin cercetări geofizice ale unor perimetre cu mare potențial. Colectivul sitului a desfășurat și o serie de activități de promovare a sitului, precum Zilele Europene ale Arheologiei (16-17 iunie), activități educative și ateliere, construirea depozitului sitului și conservarea primară a monumentelor descoperite. În cazul incintei nordice, în campania de cercetare din 2023, pentru a verifica dacă există structuri similare (stâlpi) la est de Turnul de Colț (TI), a fost trasată o secțiune de 10 x 2 m, în continuarea stâlpului nr. 5. Secțiunea este orientată NV-SE, paralel cu malul Dunării. Săpătura a continuat prin îndepărtarea stratului de aluviuni până la adâncimea de -1 m. A fost înregistrat un material ceramic bogat, aparținând unor vase deschise folosite pentru încălzit/gătit (vase tip oală), lămpi (tip tavă) și amfore bizantine de tip 2 (piriforme cu gât) și tip 3 (amfore piriforme cu vârfuri înălțate). Fragmentele ceramice care aparțin ceramicii de bucătărie se remarcă printr-o pastă nisipoasă, grosieră, cu urme de ardere secundară. Tipologic, fragmentele descoperite în straturile aluvionare provin din oale și lămpi deschise (tip tavă). Surprinzător, nu au fost identificate vase pentru depozitarea și servirea lichidelor. Numărul mare de fragmente aparținând amforelor ne ajută să datați depunerile aluvionare și să tragem o serie de concluzii privind ultima etapă de utilizare a incintei nordice. Descoperirea acestor fragmente de amfore în perimetrul presupus al portului comercial al Isaccea - Noviodunum completează tabloul acestor descoperiri, dar sugerează, în același timp, un comerț intens, în care centrul dunărean era implicat în ultimele două decenii ale secolului al XI-lea și în prima jumătate a secolului al XII-lea. Cercetările au documentat și alte două situații. În zona edificiului 22, a fost identificat un element arhitectural, integrat în zidurile acestei construcții. Pentru înregistrarea topografică a porții de acces spre/dinspre Dunăre, a fost degajată latura vestică. Creșterea nivelului apei pe Dunăre a oprit continuarea cercetărilor în secțiunea finalizată. În cazul Curtinei 1, au fost continuate investigațiile în zona nou creată (care include perimetrul situat între Turnul de Colț și Turnul A). Cercetarea pe teren s-a concentrat și pe terenurile deținute de S.C. Fruvinis S.A., fiind cartografiate segmente ale necropolei romane timpurii (morminte de incinerare), un posibil drum sau nuclee rezidențiale din hinterlandul cetății Noviodunum.

Raport

În cadrul Laboratorului de restaurare, au fost restaurate/curățate peste 80 de monede din bronz, capace

amforă, vase borcan, piese din bronz și fier, mărgelile sticlă, piese os, 25 sigilii plumb, etc., care provin din săpăturile arheologice de la Noviodunum. Operațiuni de restaurare și conservare curativă Materialul ceramic a fost curățat mecanic. Curățarea a fost uscată inițial apoi umedă și chimică în soluții de acid citric în concentrație de 10% sau 20% în funcție de nivelul de fragilitate a pastei ceramice și de aderența depunerilor la suprafața obiectului. Câteva cazuri au necesitat imersări rapide în soluție de acid clorhidric. Procesul de curățare a fost succedat de neutralizarea și îndepărtarea reziduurilor de soluții utilizate. A urmat uscarea acestora pe hârtie de filtru sub atentă supraveghere pentru a semnală dacă au existat reminescente de aderențe sau substanțe chimice. După procesul de conservare curativă, a urmat, pentru anumite piese, restaurarea acestora. Fragmentele au fost lipite cu aracet D3, pentru reîntregirea piesei. Lacunele au fost plombate cu plastilină și chituite ulterior cu pastă de ipsos de modelaj. Finisarea chituirilor a fost realizată cu ajutorul hârtiei abrazive de diferite granulații. Piese metalice au fost inițial supuse unor curățări uscate, mecanice. A urmat imersarea acestora într-o soluție de Sare disodică a acidului etilendinitrilotetraacetic dihidrat (complexonIII) în concentrație de 3,72%. Unele piese mai ancrasate au fost imersate în aceeași soluție la care s-a adăugat 1% amoniac. Piese metalice au fost curățate alternat cu perii cu fir metalic și la final au fost supuse unui proces de neutralizare a tratamentelor chimice. Uscarea pieselor s-a realizat pe hârtie de filtru, urmărindu-se procesul de oxidare al acestora. A urmat un tratament de inhibare a procesului de oxidare prin imersarea materialului metalic în soluție alcoolică de benzotriazol în concentrație de 2%. A urmat un al doilea proces de uscare, minuțios monitorizat pentru a observa eficacitatea acestuia. Piese au fost peliculizate cu Incralac. A urmat o perioadă de supraveghere pentru verificarea eficacității acestuia. Obiectele din sticlă au fost curățate în apă distilată cu perii moi pentru a nu degrada mecanic suprafața acestora. A urmat uscarea pieselor pe hârtie de filtru.

Informații suplimentare online

[Raportul 7105 din cronică.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
